

تداوم و گسترش خدمات غیر حضوری سازمان در قالب طرح ۳۰۷۰ یکی دیگر از اقدامات در حال انجام است. جالب است

بدانید اکنون اعداد این طرح تغییر کرده، یعنی ۳۷ خدمات ما

غیر حضوری شده و نزدیک به ۸۰ درصد مراجعات به شعب و کارگزاری‌ها با این طرح کاهش پیدا کرده است.

بر این اساس، دیگر این طرح ۳۰۷۰ نیست بلکه تبدیل به ۳۷۸۰ شده است

است که در حال انجام است. جالب است بدانید که حالا دیگر اعداد این طرح تغییر کرده است، یعنی ۳۷ خدمات ما غیر حضوری شده و نزدیک به ۸۰ درصد مراجعات به شعب و کارگزاری‌ها با این طرح کاهش یافته است. بر این اساس دیگر این طرح ۳۰۷۰ نیست، بلکه ۳۷۸۰ شده است! ارزیابی‌ها از این طرح نشان می‌دهد که باعث افزایش رضایتمندی مخاطبان شده؛ چرا که این خدمات بدون هزینه ایام و ذهاب، در سرما و گرمای سطح شهر، شرایط کرونایی و غیره صورت می‌گیرد و متقاضیان می‌توانند ۲۴ ساعته بدون ایام تعطیل، کارهای خود را مانند واریز حق بیمه، انعقاد بیمه اختیاری و مشاغل آزاد، ابلاغ الکترونیکی، اعتراض و درخواست بازرسی، درخواست برقراری مستمری و بیمه بیکاری و... در سامانه خدمات غیر حضوری انجام دهند. اقدام دیگر، تنقیح و تلخیص بخشنامه‌های تخصصی این حوزه است که با توجه به تنوع خدمات در سازمان تأمین اجتماعی، ما بخشنامه‌های متعددی را در حوزه کارفرمایان، بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران داشتیم که هم آموزش دادن آنها سخت بود و هم موجب سردرگمی ذی‌نفعان می‌شد. خوشبختانه با مشارکت معاونت حقوقی سازمان و سایر بخش‌ها، اکنون بیش از ۲ هزار بخشنامه تنقیح و تلخیص و به ۴۰۰ بخشنامه تبدیل و در سایت سازمان بارگذاری شده و هم‌اکنون همه مخاطبان به آنها دسترسی دارند و می‌توانند به راحتی از آنها استفاده کنند. جالب اینکه نزدیک به ۸۰ درصد این تنقیح و تلخیص بخشنامه‌ها مربوط به حوزه معاونت بیمه‌ای بود. در حمایت از تولید نیز اقدامات خوبی در سازمان انجام شده است. مثلاً دستورالعملی صادر شد که به هیچ‌وجه کارفرمایان به واسطه بدهی‌شان به سازمان تأمین اجتماعی ممنوع‌الخروج نشوند. همچنین نمی‌توان ابزار آلات و تجهیزات که در چرخه تولید است را توقیف کرد. همچنین بر اساس مصوبه خوب هیأت وزیران در سال گذشته در خصوص ارتباط و همکاری با سازمان امور مالیاتی و استفاده از ظرفیت ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، جلساتی برگزار و مقدمات کار فراهم شد تا با یکبار مراجعه برای بازرسی دفاتر قانونی، بتوان از این ظرفیت قانونی استفاده کرد. در ارتباط با لغو بخشنامه‌ای که معافیتی برای کارگاه‌های زیر ۵ نفر ایجاد شده بود، امسال دستورالعملی صادر شد و همه کارگاه‌های زیر ۵ نفر می‌توانند مثل قبل از معافیت‌های بیمه‌ای استفاده کنند. نکته دیگر اینکه همان‌طور که در قانون بودجه ۱۴۰۱ آمده مایه‌د بر اساس آزمون‌وسع، معافیت‌های بیمه‌ای را ساماندهی کنیم. آیین‌نامه این موضوع تنظیم و برای دولت ارسال شده و به محض اینکه مصوب و ابلاغ شود مطمئناً هم برای سازمان کمک‌کننده است و هم افرادی که محروم‌ترند می‌توانند بیشتر از معافیت‌های بیمه‌ای استفاده کنند. موارد ذکر شده تنها بخشی از اقدامات انجام شده در سازمان است که در سال جاری استمرار خواهند داشت. البته برای سال جاری برنامه‌های تحولی جداگانه‌ای نیز طراحی کرده‌ایم.

برنامه‌های تحولی شامل چه موضوعاتی است؟

برنامه‌های تحولی طراحی شده برای سال جاری در چند محور هستند. مثلاً در محور «وصول حق بیمه قانونی و جلوگیری از فرار بیمه‌ای»، برخی از برنامه‌های ما عبارتند از واقعی کردن دستمزد مبنای محاسبه حق بیمه سوابق اشتغال؛ لحاظ پایه سنواتی در دستمزد مشمول کسر حق بیمه؛ تقویت و توسعه کنترل هوشمند ارزیابی عملکرد واحدها از طریق سامانه جامع هوش کسب‌وکار (BI)، هوشمندسازی دریافت لیست و حق بیمه با هدف اعمال دقیق ماده ۳۹ قانون است. در محور «تقویت ظرفیت وصول مطالبات معوق» ما برنامه طراحی و ایجاد و راه‌اندازی پایگاه لیست مشترک بیمه‌ای و مالیاتی، هوشمندسازی و تعیین میزان حق

بیمه کارکنان شاغل در قراردادهای مشمول ماده ۳۸ قانون در مرحله پیش از قرارداد، بهره‌برداری از سامانه‌های امور مالیاتی و تعامل با بانک مرکزی و دستگاه‌ها و نهادهای مختلف را در دستور کار داریم. برنامه‌های ما در محور «افزایش ظرفیت‌های بازرسی از دفاتر قانونی» این است که با استقرار سامانه‌های امور بازرسی دفاتر قانونی، از ظرفیت موسسات عضو جامعه حسابداران رسمی کشور، کارگزاری‌های افراد حقیقی و همکاران شعب در بازرسی از دفاتر قانونی استفاده کنیم. با هدف مدیریت مصارف نیز از طریق سازمان ثبت احوال پرونده‌های طلاق را بررسی می‌کنیم تا خدای ناکرده پرداخت‌من غیر حق نداشته باشیم، همپوشانی مقرری بیمه بیکاری را از طریق پایگاه‌های وزارت رفاه و بیمه‌شدگان مشمول کمک دولت مثل رانندگان و کارگران ساختمانی را از طریق سامانه کشوری کنترل می‌کنیم؛ فرایندهای کاری را در راستای بهبود رویه‌ها و جلوگیری از موازی‌کاری و شناسایی و حذف گلوگاه‌های فسادخیز بررسی و مجدداً طراحی و ضمن کنترل و پایش مقرری‌بگیران بیمه بیکاری، اطلاعات پایگاه داده‌های بیمه‌ای را پالایش می‌کنیم.

به ساماندهی معافیت‌های بیمه‌ای بر اساس آزمون وسع

اشاره کردید. به نظر شما اکنون معافیت‌های بیمه‌ای تا چه حد عادلانه است و آیا نبود عدالت در معافیت‌های بیمه‌ای به فرار بیمه‌ای منجر نمی‌شود؟

اینکه آیا عدالت در استفاده از معافیت‌های بیمه‌ای در حال حاضر انجام می‌شود، پاسخ شفاف من به شما منفی است. به خاطر همین در بند «ز» تبصره ۱۷ در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ آمده که بر اساس آزمون وسع و با استفاده از پایگاه داده‌های اطلاعات ایرانیان در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، معافیت‌های بیمه‌ای ساماندهی شوند. ما می‌خواهیم با تصویب و اجرای آن، تازه به عدالت در استفاده از معافیت‌های بیمه‌ای نزدیک شویم. فرای بیمه‌ای البته چند شکل دارد، مانند بیمه نکردن کارگر، عدم اعلام دستمزد واقعی کارگر و ارسال لیست بر اساس حداقل دستمزد یا عدم اعلام واقعی روزهای کارکرد کارگران. سازمان نیز البته طبق ماده ۴۷ قانون تأمین اجتماعی، اجازه بازرسی کارگاهی و بازرسی دفاتر قانونی را دارد و بازرسان مادر طول سال بررسی و بازرسی و بازدیدهای میدانی انجام می‌دهند. تاکنون بیش از ۹۵ درصد کارفرمایان، همکاری خوبی را با سازمان تأمین

اجتماعی در خصوص ارسال لیست بیمه‌شدگان و پرداخت حق بیمه آنان در موعد مقرر دارند. برخی هم بر اساس قانون و بازرسی همکاران مامکلف می‌شوند تا به وظایف قانونی خود عمل کنند. مثلاً ما در سال گذشته ۹۲ هزار و ۴۶۴ کارگاه کشفی داشتیم که کارگران و کارکنان خودشان را بیمه نکرده بودند و حق بیمه آنان را پرداخت نمی‌کردند. بازرسی‌های ما منجر به این شد که حق بیمه تعداد ۵۹۰ هزار و ۸۸۱ نفر در سال گذشته پرداخت شود. این ارقام نسبت به برنامه مصوب سال گذشته، ۱۹ درصد رشد داشته است. البته اگر کارفرمایان نسبت به بیمه کارمندان و کارگران خود سهل‌انگاری کردند، خود افراد نیز می‌توانند کاملاً به شکل غیر حضوری درخواست بازرسی از همان کارگاه داشته باشند. یک نکته مهم در موضوع معافیت‌های بیمه‌ای است و آن این است که معافیت باید در تعهد دولت باشد و اگر دولتی تعهد می‌کند باید به تعهداتش ملزم باشد. اتفاقاً سیاست‌های ابلاغی دقیقاً به این موضوع اشاره می‌کند که بدهی جدید برای سازمان‌های بیمه‌گر نباید ایجاد شود؛ یعنی دولت اگر تعهدی را می‌پذیرد در سال مربوطه هزینه‌اش را هم باید به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت کند. سازمان تأمین اجتماعی یک سازمان درآمد-هزینه‌ای است و از محل درآمدهای خود هزینه‌هایش را پوشش می‌دهد. بدهی کلانی که دولت به سازمان تأمین اجتماعی دارد، از همه دولت‌های قبل تا به امروز انباشته شده است. مثلاً امسال رقم زیادی بابت تعهدات دولت برای ۳ درصد حق بیمه، کارگاه‌های زیر ۵ نفر، هدمندی یارانه‌ها، بیمه‌شدگان خاص و... وجود دارد که در تعهد دولت است.

به تعهدات و بدهی‌های دولت اشاره کردید. سازمان از کارفرمایان و دولت چقدر طلب دارد و با این حجم زیاد

مطالبه، وضعیت تعادل منابع و مصارف به چه صورت است؟

بر خلاف آنچه گفته می‌شود، سازمان تأمین اجتماعی نه تنها ابردهکار نیست بلکه ابرطلبکار و بزرگترین طلبکاری سازمان تأمین اجتماعی از سوی دولت است. بر اساس آخرین برآوردها، ما بیش از ۴۰۰ هزار میلیارد تومان از دولت طلب داریم که این رقم مدام اضافه می‌شود. فقط همین امسال، طلب ما از دولت ۱۸۳ هزار میلیارد تومان خواهد بود که رقم قابل توجهی است. البته ۹۰ هزار میلیارد تومان از مطالبات سازمان از دولت در قانون

بودجه ۱۴۰۱ دیده شده است. حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان هم از بخش خصوصی طلب داریم که البته بخشی از این بدهی‌هایی که استخراج شده، برآوردی است و کارفرمایان محترم حق اعتراض دارند و اعتراض‌شان مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ لذا بر این اساس بیشترین طلبکاری ما از دولت است.

در ارتباط با تعادل منابع و مصارف با توجه به کاهش ضریب پشتیبانی، نزدیک به ۸۰ درصد منابع سازمان از محل حق بیمه‌هاست. اگر دولت‌ها به تکلیف خود عمل و مطالبات سازمانی را پرداخت کنند، سازمان کسری نخواهد داشت. در هر صورت سازمان تأمین اجتماعی می‌خواهد از تمام ظرفیت‌های خود استفاده کند و ظرفیت سودآوری از شستار و نیز افزایش دهد. شستار سال گذشته ۱۷ هزار میلیارد تومان از منابع سازمان را تأمین کرد و امسال قرار است این رقم با افزایش سود به رقم ۲۴ هزار میلیارد تومان برسد.

با توجه به سابقه خوب سازمان تأمین اجتماعی در حمایت از کارگاه‌های آسیب‌دیده از کرونا و کارگران بیکار شده، در صورت همه‌گیری مجدد کرونا سازمان چه حمایت‌هایی را انجام خواهد داد؟

در دوران کرونا سازمان تأمین اجتماعی اقدامات ارزشمندی را هم در بخش درمان و هم در بخش بیمه انجام داد. گذشته از ارائه خدمات درمانی به بیش از نیمی از اقصاد جامعه؛ یکی از خدمات بسیار مهم سازمان در دوران همه‌گیری کرونا، غیر حضوری کردن خدمات بود. آن دوران با وجود همه سختی‌ها ما را وادار کرد با توجه به حجم مراجعات به بخش‌های مختلف سازمان، کار غیر حضوری خدمات‌مان را با قدرت ادامه دهیم. همین‌طور ما با مصوبه ستاد کرونا، حق بیمه ارسال کنند. البته کارها طبقه‌بندی شده بود و در چند مرحله به مشاغل که بیشترین آسیب را دیده بودند برای تقسط و پرداخت حق بیمه فرصت داده شد. با توجه به شرایط به وجود آمده بخشودگی جرائم راهم اجرایی کردیم و حتی برای بیمه‌شدگانی که مبتلای شدند غرامت دستمزد ایام بیماری را به صورت غیر حضوری بلافاصله پرداخت می‌کردیم. بیمه بیکاری را به خوبی برقرار کردیم؛ به طوری که تقریباً به یک میلیون و ۲۶۳ هزار نفر ماه، بیمه بیکاری پرداخت کردیم. البته کمک دولت هم در این زمینه چشمگیر بود و مبلغ ۱۷۰۰ میلیارد تومان برای این کار تخصیص داده شد. در حال حاضر خوشبختانه بعد از اینکه کرونا فروکش کرده از ۲۲۵ هزار مقرری‌گیر بیمه بیکاری به ۱۷۶ هزار نفر در سال جاری رسیده‌ایم. اگر خدای ناکرده کرونا دوباره شیوع پیدا کند سازمان تأمین اجتماعی کمافی‌السابق حمایت‌های خود را ارائه خواهد داد.

به عنوان آخرین سوال و بیشتر یک یادآوری لذتبخش،

معاونت بیمه‌ای سازمان چه کرد که به آن خوبی در آخرین

اجلاس اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی درخشید؟

برای نخستین بار در تاریخ سازمان تأمین اجتماعی ۲۱ طرح حوزه بیمه‌ای سازمان در اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی و در رقابت با تمام طرح‌های ارائه شده در منطقه آسیا و اقیانوسیه، پس از ارزیابی داوران بین‌المللی موفق به دریافت لوح تقدیر و گواهینامه تأیید تجربه موفق شد. این طرح‌ها که شامل طرح اصلی «پروژه ۳۰۷۰ تحول دیجیتال در دوره کرونا» و ۲۰ طرح در چهار حوزه اصلی فعالیت‌های این معاونت بود؛ تنها گوشه‌ای از تلاش‌ها و پیگیری‌های همکاران خدمت‌سازمان تأمین اجتماعی به ویژه همکاران حوزه بیمه‌ای است.

برای نخستین بار در تاریخ سازمان تأمین اجتماعی ۲۰ طرح حوزه بیمه‌ای سازمان در اتحادیه

بین‌المللی تأمین اجتماعی و در رقابت با تمام طرح‌های ارائه شده در منطقه آسیا و اقیانوسیه، پس از ارزیابی داوران بین‌المللی موفق به دریافت لوح تقدیر و گواهینامه تأیید تجربه شد